

ART EXPLORA FESTIVAL

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ
ΟΔΥΣΣΕΙΑ
ΣΤΗ ΜΕΣΟΓΕΙΟ

Κεντρικό Περίπτερο ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΟ ΓΑΛΑΖΙΟ

Επιμέλεια: Rebecca Lamarche-Vadel
και Blanche de Lestrang

Η έκθεση *Κάτω από το Γαλάζιο* ξεκινά από έναν χεττιτικό μύθο (οι Χετταίοι ήταν λαός της Μικράς Ασίας που έζησε στη 2η χιλιετία π.Χ.), σύμφωνα με τον οποίο κάθε βράδυ, τη στιγμή που δύει, ο ήλιος πέφτει στη θάλασσα. Η έκθεση συγκεντρώνει έργα περίπου είκοσι διεθνών, καταξιωμένων και ανερχόμενων καλλιτεχνών, των οποίων το έργο έχει καθοριστεί από τη γοητεία που προκαλεί η Μεσόγειος θάλασσα. Η έκθεση αντικατοπτρίζει τα όνειρα και τους φόβους που ξυπνά η Μεσόγειος, από τα όντα που ζουν σε αυτή μέχρι τις τραγωδίες που μαρτυρά.

© συντελεστές
Joana Hadjithomas και Khalil Joreige, *Remember The Light*, 2016
Jean Painlevé, *Acéra ou le bal des sorcières*, 1972

Σύλληψη/υλοποίηση: ma-tisse / μακέτα και σχεδιασμός: Flore Beaudelin

Jean Painlevé, Acra ou le bal des sorcières, 1972

Αυτά τα ζώα που αποτυπώθηκαν στο βυθό ανήκουν στην οικογένεια των μαλακίων. Ο Jean Painlevé τα κινηματογράφησε για **επιστημονικούς σκοπούς**, αποκαλύπτοντας εικόνες συνήθως απρόσιτες και αόρατες. Με φόντο τη τζαζ μουσική, οι κινήσεις των aceras μοιάζουν να ακολουθούν μια δυναμική, στροβιλιζόμενη **χορογραφία**. Ανάμεσα στην έλξη και την αποστροφή, ο καλλιτέχνης παρουσιάζει άγνωστους οργανισμούς που εμπλουτίζουν τη θαλάσσια ζωή και συμβάλλουν στην ισορροπία του **οικοσυστήματός** μας.

Παρατήρησε τις κινήσεις των aceras. Τι σου θυμίζουν; Ορισμένες μοιάζουν με χορό! Ίσως σκεφτείς τον φιδοειδή χορό της Loïe Fuller (1862-1928), της διάσημης Αμερικανίδας χορεύτριας, πρωτοπόρου του μοντέρνου χορού.

ΦΑΝΤΑΣΤΙΚΟ

Adrián Villar Rojas, Untitled XI (série Rinascimento), 2023

Το ψυγείο, σύμβολο της νεωτερικότητας, γίνεται, στα χέρια του Adrián Villar Rojas, το πλαίσιο για έναν παράξενο πίνακα: μια **νεκρή φύση** με κατεψυγμένα τρόφιμα και αντικείμενα. Τα περιεχόμενα του καταψύκτη αλλάζουν σε κάθε σταθμό του μουσείου-πλοίου, λειτουργώντας σαν **ταυτότητα** της κάθε χώρας όπου εκτίθεται. Ο θάλαμος εκπέμπει ψυχρό φως στα περιεχόμενα, σαν να είναι όλα **παγωμένα στον χρόνο**, αλλά ικανά να αναγεννηθούν οποιαδήποτε στιγμή, όπως υπαινίσσεται και ο τίτλος.

Παρατήρησε προσεκτικά τα αντικείμενα στον καταψύκτη. Αναγνώρισε όσα προέρχονται από τη χώρα όπου βρίσκεσαι και φαντάσου πώς θα ήταν στους άλλους σταθμούς της έκθεσης.

Jean-Marie Appriou, Black Smoker (Muraena), 2023

Το έργο ξεκινάει από μια «**μαύρη καμινάδα**», μέρος της θαλάσσιας πανίδας του βυθού, που επιβιώνει χωρίς φως χάρη στη συμβίωση του με βακτήρια. Εδώ, απεικονίζονται χέλια που παράγουν το δικό τους φως, επεκτείνοντας την καμινάδα καθώς την κατοικούν. Υπενθυμίζουν την ικανότητα ορισμένων οργανισμών να δημιουργούν φως στις πιο σκοτεινές συνθήκες.

Ποιο φυτό, ζώο ή ανθρώπινο πλάσμα σου θυμίζει αυτό το γλυπτό;

ΚΙΝΗΣΗ

Joan Miró, Gens de la mer, 1981-1990

Αυτά τα δώδεκα χαρακτηριστικά αποτελούν τη σειρά Οι Άνθρωποι της Θάλασσας. Οι μορφές απεικονίζονται σε καθημερινές πράξεις με απλοποιημένες φόρμες, σαν να έχουν συγχωνευθεί με το **νερό** ή με ένα **θαλάσσιο ζώο**. Σε αυτή τη σειρά, με ζωηρά χρώματα και βαθιά μαύρα, ο Μιρό μετατρέπει τη Μεσόγειο σε θεατρική σκηνή, γεμάτη από ποικίλους **εξωπραγματικούς χαρακτήρες**.

Διάβασε τους τίτλους των έργων; Με χιούμορ, ο Μιρό αποτρέπει φόρο τιμής στους λαούς της Μεσογείου. Οι καθημερινές πράξεις παρατηρούνται και καταγράφονται με ευθυμία.

ΠΕΡΑΣΜΑ

Dominique White, The Obliteration of Nothing, 2023

Αυτό το γλυπτό είναι μια **σύνθεση** από διάφορα αντικείμενα και υλικά που παραπέμπουν στη θάλασσα, τη **ναυσίπλοια** και την κατάκτηση. Η Dominique White εμπνέεται από τον μύθο της Ύδρας, του πολυκέφαλου υδρόβιου τέρατος από την ελληνική μυθολογία. Εδώ, τα πολυάριθμα καμάκια αντιπροσωπεύουν τα κεφάλια της Ύδρας, συμβολίζοντας τους **κινδύνους** της Μεσογείου για όσους τη διασχίζουν στο πλαίσιο εξορίας ή μετανάστευσης.

Παρατήρησε το σχήμα των καμακίων. Τι παρατηρείς; Είναι στρεβλά! Δύσκολα πλάνουν θήραμα έτσι... Είναι σαν να στρέφονται ενάντια στον κυνηγό, ζητώντας εκδίκηση από τον άνθρωπο που προσπαθεί να κυριαρχήσει πάνω σε άλλα όντα.

Luigi Zuccheri, Untitled, 1965-1970

Ο ζωγράφος Luigi Zuccheri αποτυπώνει συχνά τα τοπία και τα ζώα της περιοχής του, στα βορειοανατολικά της Ιταλίας, κοντά στη Βενετία. Τα ζώα και τα ψάρια που απεικονίζει εμφανίζονται **μνημειακά**, ενώ οι ανθρώπινες μορφές είναι **μικροσκοπικές**. Η δυναμική αντιστρέφεται. Ο άνθρωπος δεν είναι πλέον ο θηρευτής, και η φύση **επανακτά τα δικαιώματά** της.

Παρατήρησε την υφή της μπογιάς. Είναι ρευστή, πυκνή ή παχύρρευστη; Ο Zuccheri χρησιμοποιεί την αρχαία τεχνική της τέμπερας, που περιλαμβάνει την προσθήκη νερού στο χρώμα. Η τεχνική αυτή, που χρησιμοποιούσαν οι Μεγάλοι Δάσκαλοι της Τέχνης, απλώνεται με ευκολία, διαφάνεια και ρευστότητα στη ζωγραφική επιφάνεια.

Joana Hadjithomas & Khalil Joreige, Remember the Light, 2016

Το έργο παρουσιάζεται σε δύο μέρη, με φόντο τη **Μεσόγειο**. Οι καλλιτέχνες γύρισαν τις σκηνές κοντά στη Βηρυτό, στον Λίβανο, μια χώρα διέλευσης μεταναστών προς την Ευρώπη. Στη μία οθόνη, ένα μαντίλι παρασύρεται από τη θάλασσα, ενώ στην άλλη εμφανίζονται διάφορα αντικείμενα και πέντε δύτες με αναπνευστήρα. Καθώς αυτά τα σώματα βυθίζονται, τα χρώματα σκοτεινιάζουν.

Τι μπορείς να φανταστείς από τα βυθισμένα αντικείμενα; Οι εικόνες με τα σώματα που πέφτουν θυμίζουν ότι άνθρωποι χάνουν τη ζωή τους στη Μεσόγειο προσπαθώντας να φτάσουν στην Ευρώπη.

Lydia Ourahmane, Calypso, 2023

Το έργο της Lydia Ourahmane είναι ένας μαγνήτης μεγάλης κλίμακας, που βυθίζεται στο λιμάνι σε κάθε σταθμό της έκθεσης. Έλκει διάφορα αντικείμενα, υλικά ή απόβλητα που βρίσκονται εκεί. Μαζί σχηματίζουν μια νεκρή φύση, ένα **πραγματικό τοπίο θησαυριών βυθισμένων στη θάλασσα**, ανεξάρτητα από την αξία τους.

Παρατήρησε τα μαγνητισμένα αντικείμενα. Σε ξαφνιάζει κάποιο από αυτά;

ΠΛΑΣΜΑ

ΘΑΛΑΣΣΑ

Marguerite Humeau, The Dead (a drifting, dying marine mammal), 2019

Η Marguerite Humeau δημιουργεί μυστηριώδη έργα που θυμίζουν τον κόσμο των ονείρων. Αυτό το θαλάσσιο πλάσμα, που μοιάζει με θηλαστικό, φαίνεται να χρησιμοποιεί τα τεράστια πτερύγια του για να **ξεφύγει από κάποια απειλή**. Σαν να εκτοξεύεται προς τον ουρανό, αναζητώντας σωτηρία. Μέσα από αυτό το έργο, η καλλιτέχνης θίγει το ζήτημα της **κλιματικής κρίσης** και της **εξαφάνισης των θαλάσσιων ειδών**. Αναρωτιέται εάν τα ζώα της θάλασσας έχουν επίγνωση του κινδύνου που απειλεί τη ζωή τους.

Παρατήρησε το σχήμα και το χρώμα του ζώου. Η καλλιτέχνης το απεικονίζει σαν ένα σώμα που επιπλέει στην επιφάνεια του ωκεανού. Ποιο είδος ζώου σου θυμίζει;

ΖΩΝΤΑΝΟ

ΟΝΕΙΡΑ